

Bản án số: 315/2021/HS-PT
Ngày: 21/05/2021

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: ông Phan Thanh Tùng

Các Thẩm phán:

ông Trần Văn Mười

ông Nguyễn Đức Minh

- Thư ký phiên tòa: ông Thân Văn Nhường, Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: ông Nguyễn Hữu Hậu, Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 05 năm 2021 tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm vụ án Hình sự thụ lý số 703/2020/TLPT-HS ngày 11/11/2020 đối với bị cáo Thạch Kim M;

Do có kháng cáo của bị cáo đối với bản án Hình sự sơ thẩm số 50/2020/HS-ST ngày 30/09/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Nông.

Bị cáo có kháng cáo:

Thạch Kim M, sinh năm 1967, tại tỉnh Nghệ An; nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: 359 Phạm Văn Đồng, phường Tân H, thành phố BMT, tỉnh Đắk Lắk; chỗ ở hiện nay: thôn Đức Bình, xã Đức M, huyện Đắk M, tỉnh Đắk Nông; nghề nghiệp: Giám đốc; trình độ học vấn: 10/10; dân tộc: Kinh; giới tính: nam; tôn giáo: không; quốc tịch: Việt Nam; con ông Thạch Kim H (đã chết) và bà Nguyễn Thị B; bị cáo có vợ là Trần Thị Như H và có 02 người con;

Bị bắt tạm giam từ ngày 30/03/2020, đến ngày 27/04/2020 được áp dụng biện pháp ngăn chặn “Cấm đi khỏi nơi cư trú” (vắng mặt).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Vào năm 2004, Thạch Kim M thành lập công ty trách nhiệm hữu hạn (TNHH) Thạch Lợi (sau đây gọi là công ty Thạch Lợi), do Thạch Kim M làm

Giám đốc, được Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh Đắk Nông cấp giấy phép khai thác khoáng sản (đá).

Trong quá trình hoạt động công ty Thạch Lợi nợ tiền thuế và nợ những nghĩa vụ tài chính khác, nên vào ngày 11/04/2019, UBND tỉnh Đắk Nông ra quyết định số 504/QĐ-UBND thu hồi giấy phép khai thác khoáng sản; đồng thời Sở Công thương tỉnh Đắk Nông cũng ban hành công văn yêu cầu chi nhánh Công nghiệp hóa chất mỏ Đắk Lắk dừng thực hiện dịch vụ nổ mìn tại công ty Thạch Lợi.

Đến tháng 07/2019, Thạch Kim M nảy sinh ý định thuê người nổ mìn để khai thác đá. Vì quen biết Lê Văn T làm nghề khoan, nổ mìn nên Thạch Kim M đã trao đổi, bàn bạc về việc nổ mìn khai thác đá và được Lê Văn T đồng ý. Sau đó, Thạch Kim M gọi điện cho Quách Văn L, rủ cùng thực hiện việc nổ mìn khai thác đá.

Sau khi hai bên thỏa thuận xong, Thạch Kim M đã nhiều lần nhắn tin để trao đổi về việc nổ mìn với Lê Văn T; Lê Văn T nhận khai thác với chi phí là 50.000 đồng/m³, nhận tiền tạm ứng và tiền công từ Thạch Kim M; Quách Văn L là người mua thuốc nổ và các phụ kiện nổ; phụ trách kỹ thuật trộn thuốc nổ, đưa thuốc nổ xuống lỗ khoan, đấu nối dây nổ, kíp nổ và thực hiện việc kích nổ; Lê Văn T phụ giúp. Từ ngày 05/08/2019 đến ngày 20/11/2019, Tuân đề nghị Minh tạm ứng tiền để mua vật liệu, Thạch Kim M và Trần Thị Như H (là người vợ của Thạch Kim M) đã tạm ứng cho Lê Văn T số tiền 175.000.000 đồng để mua vật liệu cho việc nổ mìn khai thác đá (do bà Trần Thị Như H chuyển tiền theo chỉ đạo của Thạch Kim M).

Vào ngày 08/11/2019, Thạch Kim M gọi điện thoại, nói Lê Quốc Toàn khoan 44 lỗ mìn. Khi khoan xong, Thạch Kim M gọi điện, báo rằng đã khoan xong lỗ mìn và chuyển cho Lê Văn T số tiền tạm ứng là 40.000.000 đồng. Sau đó, Lê Văn T đưa cho Quách Văn L 18.000.000 đồng để mua vật liệu nổ; Lê Văn T đến cửa hàng ở Buôn Ma Thuột, mua 150 mét ống nhựa để nhồi thuốc, rồi đi xuống mỏ đá.

Vào buổi sáng ngày 23/11/2019, Quách Văn L chở 04 bao tải thuốc nổ đến công ty Thạch Lợi, rồi pha trộn thuốc nổ; Lê Văn T làm phụ bên ngoài. Trong khi đang làm, thuốc nổ phát nổ, làm cho Quách Văn L chết trên đường đưa đến bệnh viện; Lê Văn T bị thương nặng, thương tích 43%.

Trong quá trình làm việc với cơ quan điều tra, Thạch Kim M và Lê Văn T còn khai nhận rằng trước khi xảy ra sự việc nói trên, đã 02 lần thực hiện việc nổ mìn khai thác đá trái phép cho công ty Thạch Lợi, cụ thể như sau:

-Lần thứ nhất: vào ngày 29/09/2019, Lê Văn T và Quách Văn L nổ mìn khai thác đá cho công ty của Thạch Kim M tại mỏ đá, khối lượng thu được vào khoảng 1.200 m³; Thạch Kim M trả cho Lê Văn T 60.000.000 đồng; Lê Văn T

đưa cho Quách Văn L 38.000.000 đồng tiền mua vật liệu nổ; còn lại 22.000.000 đồng, Lê Văn T lấy 12.000.000 đồng, Quách Văn L 10.000.000 đồng;

-Lần thứ 2: vào ngày 10/10/2019, Lê Văn T và Thạch Kim M thực hiện việc nổ mìn để cho công ty của Thạch Kim M khai thác đá; khối lượng thu được là 1.000 m³. Thạch Kim M trả cho Lê Văn T 50.000.000 đồng; Lê Văn T chuyển cho Quách Văn L 30.000.000 đồng tiền mua vật liệu nổ; số tiền còn lại là 20.000.000 đồng, Lê Văn T và Quách Văn L, mỗi người lấy 10.000.000 đồng.

Trong hai lần nổ mìn khai thác đá nói trên, Lê Văn T và Quách Văn L khai thác được khoảng 2.200 m³ đá. Sau đó, Thạch Kim M đã chế biến và bán đi một ít, còn lại vào khoảng 1.013 m³ (đá 1 x 2 và bột), cơ quan điều tra đã đo khối lượng tại thực địa và giao cho vợ-chồng Thạch Kim M bảo quản để phục vụ việc giải quyết vụ án; tổng số tiền thu lợi từ việc khai thác đá trái phép của Lê Văn T là 22.000.000 đồng.

Quách Văn L là người mua thuốc nổ và vật liệu nổ, nhưng đã chết; Lê Văn T không biết Quách Văn L mua của ai và mua vào lúc nào.

Ngoài hành vi phạm tội nói trên, Lê Văn T còn bị cơ quan an ninh điều tra tỉnh Đắk Lắk khởi tố về tội “*Tàng trữ, vận chuyển, mua bán trái phép vật liệu nổ*” theo Khoản 3 Điều 305 của Bộ luật Hình sự năm 2015 và Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắk Lắk đã truy tố theo cáo trạng số 58 ngày 02/07/2020.

Tại bản kết luận giám định pháp y về tử thi số 19 ngày 26/12/2019, Trung tâm Pháp y-Sở y tế tỉnh Đắk Nông kết luận rằng Quách Văn L bị chết là vì chấn thương sọ não, đa chấn thương (do nổ mìn).

Tại bản kết luận giám định pháp y số 84 ngày 18/12/2019, Trung tâm Pháp y-Sở y tế tỉnh Đắk Nông kết luận rằng tỷ lệ thương tích của Lê Văn T là 43%.

Bản cáo trạng số 52/CTr-VKS (P2) ngày 06/08/2020 của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắk Nông truy tố các bị cáo Thạch Kim M, Lê Văn T về tội “*Chế tạo, sử dụng trái phép vật liệu nổ*” theo Điểm đ Khoản 2 Điều 305 Bộ luật Hình sự năm 2015.

Tại bản án Hình sự sơ thẩm số 50/2020/HS-ST ngày 30/09/2020, Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Nông đã quyết định như sau:

Tuyên bố các bị cáo Thạch Kim M, Lê Văn T phạm tội “*Chế tạo, sử dụng trái phép vật liệu nổ*”.

Căn cứ Điểm đ Khoản 2 Điều 305; Điểm b, r, s, v Khoản 1; Khoản 2 Điều 51; Điều 54 của Bộ luật Hình sự năm 2015;

-Xử phạt bị cáo Thạch Kim M 02 (hai) năm tù; thời hạn tù tính từ ngày bị cáo chấp hành án, nhưng được trừ thời gian bị bắt tạm giam từ ngày 30/03/2020 đến ngày 27/04/2020.

Căn cứ Điểm đ Khoản 2 Điều 305; Điểm b, r, s Khoản 1; Khoản 2 Điều 51; Điều 54 của Bộ luật Hình sự năm 2015;

-Xử phạt bị cáo Lê Văn T 02 (hai) năm tù; thời hạn tù tính từ ngày bị cáo chấp hành án.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn tuyên về trách nhiệm dân sự, án phí và quyền kháng cáo theo luật định.

Vào ngày 14/10/2020, bị cáo Thạch Kim M có đơn kháng cáo, xin giảm hình phạt và xin hưởng án treo.

Tại phiên tòa phúc thẩm, bị cáo Thạch Kim M vắng mặt đến lần thứ hai mà không có lý do chính đáng; bị cáo cũng không có văn bản nào để thay thế đơn kháng cáo nói trên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu ý kiến như sau:

-Về thủ tục tố tụng:

Bị cáo Thạch Kim M có đơn kháng cáo bản án sơ thẩm nhưng tính đến phiên tòa phúc thẩm hôm nay, bị cáo đã vắng mặt đến lần thứ hai mà không có lý do. Vì vậy, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm xét xử vắng mặt bị cáo theo luật định;

-Về nội dung giải quyết vụ án:

Do vụ lợi, nên Thạch Kim M đã thuê Lê Văn T, Quách Văn L nhiều lần thực hiện việc chế tạo vật liệu nổ nhằm để nổ mìn, khai thác đá trái phép.

Vào ngày 23/11/2019, trong khi đang chế tạo vật liệu nổ trái phép theo yêu cầu của Thạch Kim M, thuốc nổ bị phát nổ, làm cho Quách Văn L chết, Lê Văn T bị thương (tỷ lệ thương tích là 43%).

Như vậy, đã có căn cứ kết luận rằng bị cáo Thạch Kim M phạm tội “*Chế tạo, sử dụng trái phép vật liệu nổ*” theo Điểm đ Khoản 2 Điều 305 của Bộ luật Hình sự năm 2015 với vai trò là người chủ mưu.

Khi quyết định hình phạt, Tòa án cấp sơ thẩm xử phạt bị cáo Thạch Kim M hình phạt 02 năm tù là quá nhẹ so với tính chất và mức độ nguy hiểm cho xã hội của hành vi phạm tội của bị cáo.

Vì vậy, việc bị cáo Thạch Kim M kháng cáo xin giảm hình phạt, xin hưởng án treo, là không có căn cứ pháp luật; đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1]Về thủ tục tố tụng:

Tòa án cấp phúc thẩm mở phiên tòa lần thứ nhất vào ngày 22/04/2021; phiên tòa phải hoãn bởi vì bị cáo Thạch Kim M có đơn ghi ngày 13/04/2021 yêu cầu hoãn phiên tòa, lý do như sau: cùng vào ngày 22/04/2021, bị cáo Thạch Kim M được Tòa án nhân dân huyện Đắk Mil, tỉnh Đắk Nông triệu tập để xét xử về tội “Trốn thuế”.

Tòa án cấp phúc thẩm mở phiên tòa lần thứ hai vào ngày 21/05/2021. Vào ngày 19/05/2021, bị cáo Thạch Kim M tiếp tục có đơn yêu cầu hoãn phiên tòa, lý do như sau: bị cáo bị đau họng, ho, sốt, nhưng không kèm theo bằng chứng.

Xét thấy, Tòa án cấp phúc thẩm đã triệu tập bị cáo Thạch Kim M hợp lệ đến lần thứ hai, nhưng bị cáo vẫn vắng mặt, không có lý do chính đáng. Do đó, Tòa án tiến hành xét xử phúc thẩm theo luật định.

[2] Về nội dung giải quyết vụ án:

[2.1] Căn cứ vào chứng cứ có trong hồ sơ vụ án; lời thừa nhận của bị cáo Thạch Kim M trong quá trình giải quyết vụ án tại Tòa án cấp sơ thẩm những tài liệu, chứng cứ khác, có đủ căn cứ kết luận như sau:

- Vào năm 2004, Thạch Kim M thành lập công ty trách nhiệm hữu hạn (TNHH) Thạch Lợi (sau đây gọi là công ty Thạch Lợi), do Thạch Kim M làm Giám đốc, được Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh Đắk Nông cấp giấy phép khai thác khoáng sản (đá).

Trong quá trình hoạt động công ty Thạch Lợi nợ tiền thuế và nợ những nghĩa vụ tài chính khác, nên vào ngày 11/04/2019, UBND tỉnh Đắk Nông ra quyết định số 504/QĐ-UBND thu hồi giấy phép khai thác khoáng sản. Bên cạnh đó, Sở Công thương tỉnh Đắk Nông cũng ra văn bản, yêu cầu chi nhánh Công nghiệp hóa chất mỏ Đắk Lắk dừng thực hiện dịch vụ nổ mìn tại công ty Thạch Lợi.

[2.2] Mặc dù công ty Thạch Lợi, do bị cáo Thạch Kim M làm Giám đốc, đã bị Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Nông ra quyết định thu hồi giấy phép khai thác khoáng sản từ tháng 04/2019, nhưng trong khoảng thời gian từ tháng 09/2019 đến ngày 23/11/2019 sau đó, bị cáo vẫn tiếp tục tìm kiếm người, thuê họ chế tạo vật liệu nổ và sử dụng vào việc nổ mìn, khai thác đá trái phép; những người được bị cáo thuê, là Quách Văn L và Lê Văn L.

Theo yêu cầu của bị cáo Thạch Kim M, những người được bị cáo thuê, là Quách Văn L và Lê Văn L đã thực hiện hành vi như sau:

- Vào ngày 29/09/2019 và ngày 13/10/2019, Quách Văn L và Lê Văn L đã hai lần thực hiện việc nổ mìn để khai thác đá;

- Vào ngày 23/11/2019, trong quá trình pha trộn, chế tạo thuốc nổ dùng để khai thác đá trái phép, thuốc nổ đã phát nổ, làm cho Quách Văn L chết trên đường đưa đến bệnh viện; Lê Văn T bị thương nặng, tỷ lệ thương tích là 43%.

[2.3] Như vậy, bị cáo Thạch Kim M đã phạm tội “*Chế tạo, sử dụng trái phép vật liệu nổ*” theo Điều 305 của Bộ luật Hình sự năm 2015 (với tình tiết định khung tại Điểm đ Khoản 2 Điều 305); bị cáo là chủ mưu trong vụ án này.

Khi quyết định hình phạt, Tòa án cấp sơ thẩm đã xem xét và áp dụng đầy đủ tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự để xử phạt bị cáo hình phạt dưới mức thấp nhất của khung hình phạt mà điều luật quy định.

Bị cáo kháng cáo xin giảm hình phạt và xin hưởng án treo, nhưng không có tình tiết, chứng cứ gì mới. Do đó, Tòa án cấp phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo của bị cáo.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 330; Điều 345; Điều 351; Điều 355 của Bộ luật tố tụng Hình sự năm 2015;

1/Không chấp nhận kháng cáo của bị cáo Thạch Kim M; giữ nguyên bản án sơ thẩm số 50/2020/HS-ST ngày 30/09/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Nông về phần hình sự đối với bị cáo Thạch Kim M, như sau:

Tuyên bố bị cáo Thạch Kim M phạm tội “*Chế tạo, sử dụng trái phép vật liệu nổ*”.

-Căn cứ Điểm đ Khoản 2 Điều 305; Điểm b, r, s, v Khoản 1; Khoản 2 Điều 51; Điều 54 của Bộ luật Hình sự năm 2015;

Xử phạt bị cáo Thạch Kim M 02 (hai) năm tù; thời hạn tù tính từ ngày bị cáo chấp hành án, nhưng được trừ thời gian bị bắt tạm giam từ ngày 30/03/2020 đến ngày 27/04/2020.

2/Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị, đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

3/Về án phí phúc thẩm: bị cáo Thạch Kim M phải chịu 200.000 đồng (hai trăm ngàn đồng).

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân tối cao;
- VKSNDCC tại TP.HCM;
- TAND tỉnh Đắk Nông;
- VKSND tỉnh Đắk Nông;
- Cục THADS tỉnh Đắk Nông;
- Công an tỉnh Đắk Nông;
- Sở Tư pháp tỉnh Đắk Nông;
- UBND phường Tân H;
- Bị cáo;
- Lưu: HS, VT, TVN.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Phan Thanh Tùng